

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและ แก้ไขปัญหายาเสพติด: กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้าม ตำบลข้าม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่
ผู้เขียน	นายกานต์ ไทยาภิรมย์
ปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองและการปกครอง)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์

บทคัดย่อ

การศึกษาการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและภาคชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด : กรณีศึกษาเครือข่ายประชาคมข้าม ตำบลข้าม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษารูปแบบการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด และศึกษายุทธวิธีและกระบวนการระหว่างภาครัฐและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดรวมทั้งผลของการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและชุมชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกของแกนนำและสมาชิกเครือข่ายประชาคมข้าม ทั้งที่เป็นเจ้าหน้าที่ภาครัฐและประชาชนในชุมชนที่ทำงานร่วมกันจำนวน 50 คน รวมทั้งการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผลการศึกษาพบว่า

1. โครงสร้างการทำงานของเครือข่าย เป็นโครงสร้างแบบกึ่งเป็นทางการ มีการรวมตัวแบบหลวมๆ ลักษณะการรวมตัวแบบแนวราบ เน้นความเสมอภาคและการมีส่วนร่วมของสมาชิกในเครือข่ายชุมชน โดยผ่านกระบวนการสร้างจิตสำนึกของชุมชนให้เกิดความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันทั้งภาครัฐและชาวบ้านในการแก้ไขปัญหายาเสพติด โดยมีกลุ่มแกนนำที่เป็นผู้นำทางธรรมชาติของชุมชน เป็นแกนหลักในการดำเนินงาน

2. ยุทธวิธีในการทำงานของเครือข่าย มุ่งเน้นกระบวนการทำงานสามด้านหลักในการขับเคลื่อนกระบวนการทำงาน คือด้านแรกการสร้างจิตสำนึกร่วมกันในชุมชนไม่ว่าจะเป็นภาครัฐหรือประชาชน ให้มีความตระหนักถึงปัญหายาเสพติดที่แพร่ระบาดในชุมชนร่วมกัน ด้านที่สองการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชนที่สนใจในการแก้ไขและป้องกันปัญหา

ในทุกประเด็นที่มีการขับเคลื่อนงาน ทั้งการระดมปัญหา การดำเนินกิจกรรม หรือการขยายเครือข่าย ด้านที่สามการทำงานเชิงสร้างสรรค์ เครือข่ายได้ใช้กลยุทธ์การทำงานเชิงสันติวิธี และไม่ใช้วิธีการบังคับให้คนในชุมชนและตำบลเข้ามาเป็นแนวร่วม แต่ใช้หลักความเมตตากรุณา ความเกื้อกูลในชุมชน และใช้กิจกรรมที่น่าสนใจดึงดูดให้คนในชุมชนได้เข้ามาทำกิจกรรมร่วมกัน

3. ผลสัมฤทธิ์จากกระบวนการทำงานเครือข่ายโดยผ่านกลไกความร่วมมือทั้งภาครัฐและชุมชนจากการศึกษาพบว่าเกิดผลสองส่วน คือหนึ่งผลสัมฤทธิ์ที่เป็นรูปธรรมได้แก่การลดจำนวนลงของกลุ่มผู้เสพและผู้ค้าในพื้นที่ การเกิดกลุ่มภาคีต่างๆทั้งในชุมชน โดยที่กลุ่มภาคีต่างๆทั้งในชุมชนมีการแบ่งบทบาทหน้าที่การทำงาน รวมทั้งเกิดกิจกรรมการทำงานหลากหลายและต่อเนื่อง ด้านที่สองผลสัมฤทธิ์ด้านนามธรรมได้แก่การเกิดปฏิสัมพันธ์การทำงานระหว่างภาครัฐและภาคชุมชน โดยชุมชนเป็นแกนหลักในการทำงาน และการเกิดจิตสำนึกร่วมในการทำงาน รวมทั้งเกิดแนวทางและโอกาสในการพัฒนาสู่ความเป็นชุมชนเข้มแข็งและยั่งยืน

กล่าวโดยสรุป การทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนภายใต้เครือข่ายประชาคม เป็นอีกแนวทางเลือกหนึ่งในกลวิธีการแก้ไขปัญหายาเสพติด ซึ่งอาศัยจิตสำนึกร่วมของคนในพื้นที่เดียวกัน ในการตระหนักถึงปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเป็นการเปลี่ยนแปลงบทบาทการทำงานให้ชุมชนขึ้นมาเป็นแนวร่วมหลัก โดยจากศึกษาวิจัยพบว่าภาคชุมชนต้องมีบทบาทในกระบวนการริเริ่มการทำงานเครือข่าย ชุมชนต้องเป็นผู้มีบทบาทในการเป็นแกนนำในการแสวงหาแนวร่วม และมีบทบาทการเป็นแกนนำการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง เนื่องจากชุมชนถือว่าเป็นต้นตอของปัญหาการแพร่ระบาด และปัญหาของแต่ละชุมชนก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งไม่สามารถถูกชี้นำเหมารวมการทำงานโดยภาครัฐหรือภาคส่วนอื่นใดได้ ในขณะที่จากการศึกษาวิจัยพบว่าภาครัฐก็จำเป็นต้องเปลี่ยนบทบาท โดยต้องอยู่ในส่วนของผู้กำหนดนโยบายเพื่อเป็นแนวร่วมและสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งการเป็นผู้ควบคุมกำกับดูแลเพื่อให้เกิดการดำเนินงานด้วยความโปร่งใส และการเป็นผู้ส่งเสริม ให้เกิดกระบวนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนการเป็นผู้อำนวยความสะดวกและลดอุปสรรคที่เครือข่ายประสบปัญหา

ซึ่งการทำงานร่วมระหว่างภาครัฐและชุมชนภายใต้เครือข่ายสามารถพัฒนาประสิทธิภาพสัมฤทธิ์ผลทางสังคมและองค์ความรู้ที่ได้รับจากการขับเคลื่อนงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด นำไปสู่การพัฒนาเป็นชุมชนที่เข้มแข็งอย่างยั่งยืนได้ในอนาคต

Thesis Title	Joint Operation Between Government Sector and Community Organization in Preventing and Solving the Narcotic Problem: A Case Study of the Khua Mung Civil Network Society, Khua Mung Sub-district, Saraphi District, Chiang Mai Province
Author	Mr. Karn Thaiyapirom
Degree	Master of Arts (Political Science)
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Kosum Saichan

ABSTRACT

“The study of Joint Operation Between Government Sector and Community Organization in Preventing and Solving the Narcotic Problem: A Case Study of the Khua Mung Civil Network Society, Khua Mung Sub-district, Saraphi District, Chiang Mai” has the objectives to study the form of working between the government section and the community section in the narcotic preventing and solving, and the narcotic tactical defensive and procedure between the government and the community in narcotic preventing and solving the narcotic including the results of them.

For this study, the data are collected from indepth interview with the keypersons and the Khua Mung Civil Network Society members, including the government officers and 50 people who cooperatively work in community, and also the information from documents concerned is collected too. The result revealed that:

1. The construction of network working is semi – official. There is incompact assembly, in the flat pattern, emphasized the importance of the equality and participation of the community network members by via the procedure of consciousness building in narcotic solution and by having the natural keypersons of community to be the head of operation.

2. Tactical working of the network emphasized the 3 main of procedures to move the work proceeding ; the first is to establish the consciousness of participation in

their community, no matter what being the government officers or the commune people, to realize in narcotic problem which is spreaded in their community. The second, the participation of their working which emphasize in solution and preventing for all problems by moving and mobilizing the problems, doing activities or extending the networks. The third, creative working to network, using strategy in working peacefully and not to force people in community to be the backers, but using method with mercy and hospitality for all in community and using the interesting activities to attract them to join together.

3. The accomplishment from network procedure by via participate working including government section and so people. The study found that it has 2 results ;

1) the concrete noun accomplishment which is the decrease in drug-taker groups and the drug-sellers in the areas. Taking place the differents parties in the community and there is the separation of duty and role of those parties, including the activities happened with the various and continuos working. 2) The abstract noun accomplishment which is the taking place in the reaction of working between the government and people section by the community is the head of operation and having the consciousness in participation working including the ways and opportunity in developing to be the strong and sustained community.

In conclusion : the procedure of cooperative working between the government section and the commune under the community network is another option in the narcotic solution which relies on the participated consciousness of the people in the same areas to realize the spread of narcotic problems. This is to change the role of working by driving the people in the commune to be the leader because the commune is regarded that the cause of the narcotic spread and the problems of each commune are different. It is not indicated by government. In the same way, the government should change the role to be the backers and ready to support working which is not done by community. The network procedure is able developed in experiences. The basic supporting of social and the acknowledgement which getting from working will lead to be the strong and sustained community.